

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Petry Venclové, Ph.D. a JUDr. Aleše Korejtky v právní věci

žalobce: **FOCUS – METAL, s.r.o., IČ 62303414**
sídlem Jiráskova 399/11, 757 01 Krásno nad Bečvou
zastoupená advokátem Mgr. René Gemmelem
sídlem Poštovní 2, 728 95 Ostrava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**
sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

za účasti: **Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a. s.**
sídlem Slezská 350, 561 64 Jablonné nad Orlicí
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Slezákem
sídlem Ulrichovo nám. 737, 500 02 Hradec Králové

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2020, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) domáhal soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo podle ust. § 60 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění platném do 30. 6. 2002, (dále jen „správní řád“) zamítnuto jako nepřipustné odvolání žalobce proti třem rozhodnutím správního orgánu prvního stupně, kterým byl bývalý Okresní úřad Ústí nad Orlicí, a to 1) proti rozhodnutí ze dne 26. 6. 1997, č. j. X, jímž bylo vydáno povolení ke stavbě „Úpravna vody Svatý Jiří“ (objekty SO 1 Úpravna vody, SO 2 Kalové laguny, SO3 Trubní propojení, PS 01 Úpravna vody, PS 02 Ovládání, dispečink) na pozemku p. č. XX, k. ú. Svatý Jiří; 2) proti rozhodnutí ze dne 14. 4. 1999, č. j. Y, kterým bylo rozhodnuto o prodloužení platnosti výše zmíněného stavebního povolení; 3) a proti rozhodnutí ze dne 8. 12. 2000, č. j. Z, jímž bylo povoleno užívání stavby „Úpravna vody Svatý Jiří“.
2. Žalobce v žalobě namítal, že rozhodnutí žalovaného spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Prvostupňová rozhodnutí jsou podle žalobce zatížena závažnou procesní vadou, jelikož v řízení vůbec nebylo jednáno s vlastníkem dotčených pozemků, a to p. č. X, p. č. St X a p. č. X v k. ú. Svatý Jiří (zapsáno na LV č. Y u Katastrálního úřadu pro Pardubický kraj, katastrální pracoviště Ústí nad Orlicí). Tomuto vlastníkově nikdy nebylo ničeho ve správních řízeních doručeno, ani oznámení o zahájení řízení, ani např. samotné meritorní rozhodnutí. Jelikož vlastníkově pozemků nebylo doručováno, rozhodnutí správních orgánů prvního stupně jsou doposud nepravomocná a jsou zatížena závažnou procesní vadou. Vlastník pozemků byl jako účastník řízení zkrácen na svých procesních právech, jelikož s ním jako s účastníkem nebylo jednáno. Vlastníkem pozemků přitom byl do 30. 6. 1996 státní podnik Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, v době od 1. 7. 1996 do 30. 5. 2005 státní podnik MILNEA a od 31. 5. 2005 do současnosti žalobce, přičemž ani s jedním z těchto vlastníků v době, kdy jim vlastnické právo náleželo, nebylo v řízeních nijak jednáno.
3. Podle rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR ze dne 19. 6. 1996 č. j. X byl vlastníkem pozemků státní podnik MILNEA, avšak návrh na provedení záznamu do katastru nemovitostí byl katastrálnímu úřadu doručen až dne 14. 2. 2002. Do té doby byl v katastru nemovitostí zapsán jako vlastník předmětných pozemků státní podnik Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí. Žalovaný však jako právního nástupce státního podniku Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí obecně vnímal Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí a. s., a s tímto subjektem také jednal jednak jako s vlastníkem dotčených pozemků, jednak jako se stavebníkem. V té době podle žalovaného skutečný vlastník, státní podnik MILNEA, o existenci staveb na předmětných pozemcích věděl a nijak proti nim nebrojil. I z tohoto důvodu jsou podle žalovaného prvostupňová rozhodnutí již pravomocná. Tyto závěry však žalobce považuje za nesprávné, neboť je zcela lhostejné, že žalobce v době nabytí vlastnictví k pozemkům věděl, že jsou na něm umístěny stavby třetí osoby, podstatné je pouze to, zda rozhodnutí správního orgánu byla či nebyla doručena vlastníkově dotčených pozemků, který měl být také účastníkem správních řízení.
4. Žalovaný dle žalobce pomíjí, že na akciovou společnost Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí a. s. jako na nástupnickou organizaci státního podniku Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, přešla jen ta práva a povinnosti, která se týkala

privatizovaného majetku, do něhož však předmětné pozemky nenáležely. Proto práva z vlastnictví těchto pozemků nikdy nemohla přejít na společnost Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí a. s. Předmětné pozemky byly převedeny rozhodnutím Ministerstva zemědělství ČR č. j. X ke dni 1. 7. 1996 na státní podnik MILNEA. Žalobce tak sporuje závěr žalovaného o dobré víře ve vztahu k nabytým právům akciovou společností Vodovody a kanalizace jablonné nad Orlicí. Ta totiž z rozsahu privatizovaného majetku musela vědět, že pozemky nenabývá a tudíž nenabývá ani žádná práva z jejich vlastnictví plynoucí. Podstatné dle žalobce je, že od 1. 7. 1996 byl vlastníkem pozemků státní podnik MILNEA, jako právní nástupce státního podniku Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí. Správní orgány tedy měly jednat s tímto subjektem jako s účastníkem řízení, nikoliv pouze s akciovou společností Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí a. s. Bez vlivu na uvedené je přitom dle žalobce ta okolnost, že vlastnictví státního podniku MILNEA k předmětným pozemkům bylo zapsáno až v roce 2003, neboť tento subjekt nabyl vlastnictví na základě rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR ze dne 19. 6. 1996, č. j. X, přičemž rozhodný je stav dle hmotného práva. Stav zápisu údajů v katastru nemovitostí je totiž pouze vyvratitelnou právní domněnkou, nikoliv právní fikcí. Navíc, pokud správní orgány svévolně a zcela nepodloženě vnímaly Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí a. s. jako právního nástupce státního podniku Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí ve vztahu k vlastnictví pozemků, pak těmto orgánům současně muselo být jasné, že státní podnik Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí v době správních řízení již zanikl a zápis v katastru neodpovídá hmotnému právu.

5. Vzhledem k tomu, že uvedená prvostupňová rozhodnutí nikdy nebyla doručena vlastníkově pozemků, jsou řízení zatížena závažnou procesní vadou. Žalobce tak navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění žalovaného rozhodnutí, na kterém trvá. K dalším žalobním bodům dodal, že na rozdíl od žalobce považuje za zcela zásadní nikoli skutečnost, zda byla prvoinstanční rozhodnutí doručena vlastníku dotčených pozemků, ale skutečnost, že státní podnik MILNEA i žalobce byli s předmětem těchto rozhodnutí prokazatelně seznámeni. Důkazem je dražební vyhláška státního podniku MILNEA ze dne 19. 5. 2005, kde jsou stavby uvedeny pod bodem č. 3 a zároveň je ve vyhlášce i výslovně upozorněno na skutečnost, že se na dotčených pozemcích nachází stavba cizího vlastníka. Tedy nejpozději dne 19. 5. 2005 oba subjekty, tedy pozbývající i nabývající vlastníci pozemků, prokazatelně věděly o existenci staveb na dražených pozemcích. Žalovaný je přesvědčen, že tímto důkazem je naplněno ustanovení § 84 odst. 2 správního řádu, podle kterého se neoznámení rozhodnutí nemůže dovolávat ten, kdo se s ním prokazatelně seznámil. Na takového účastníka se hledí, jako by mu správní orgán doručil rozhodnutí s chybějícím poučením. Všechny opravné lhůty žalobce od 19. 5. 2005 prošly marně. Odvolání žalobce je tedy nepřipustné a proto žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
7. Krajský soud přezkoumal bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s.ř.s.) žalované rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí správních orgánů (§ 75 odst. 1, 2 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

8. Z obsahu správního spisu a z tvrzení účastníků, která nejsou vzájemně sporná, vyplývají následující rozhodné skutečnosti:
9. Žalobce je od roku 2005 vlastníkem pozemků p. č. St. X, p. č. X a p. č. X v k. ú. Svatý Jiří. Uvedené pozemky byly nabyty do vlastnictví dražbou dne 31. 5. 2005. V dražební vyhlášce ze dne 19. 5. 2005, konkrétně pod bodem č. 3, je uvedeno, že na pozemku p. č. St. X se nachází čerpací stanice cizího vlastníka, na pozemku p. č. St. X se nachází úpravná vody a část vodojemu cizího vlastníka. Pozemek p. č. X je komunikace v areálu vodojemu. Dále dražební listina uvádí, že na pozemcích nevázne žádné zástavní právo ani věcné břemeno.
10. Nástupnickou organizací Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, státní podnik, se stala, jak dokládá ve správním spise založený notářský zápis ze dne 8. 11. 1993, zn. X, Y, společnost Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí a.s. Dle zakladatelské listiny sepsané ve formě uvedeného notářského zápisu bylo základní jmění této společnosti představováno cenou hmotného a dalšího majetku Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, státní podnik. Svěření správy pozemků p. č. X (následně rozděleného) státnímu podniku MILNEA na základě rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR ze dne 19. 6. 1996 bylo zapsáno do katastru nemovitostí až v roce 2003 na základě notářského zápisu ze dne 14. 2. 2002 pod č. j. X.
11. Žalovaný v žalovaném rozhodnutí uvedl, proč správní orgány nepovažovaly za dotčeného účastníka vlastníka pozemku státní podnik MILNEA, ale právě Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí a.s. Státní podnik MILNEA se stal vlastníkem pozemku rozhodnutím Ministerstva zemědělství ČR, vydaným dne 19. 6. 1996, č. j. X. Návrh na záznam práv k nemovitostem byl zaslán státním podnikem MILNEA katastrálnímu úřadu až dne 14. 2. 2002. Na listech vlastnictví byl tedy v době, kdy byla projednávána stavební řízení, jako vlastník uveden státní podnik Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí. Pokud tedy nový nabyvatel pozemků, tj. státní podnik MILNEA, podal návrh na záznam práv k nemovitostem až v roce 2002, nemohly tehdejší správní orgány při své rozhodovací činnosti zjistit, kdo je vlastníkem pozemků. Vlastník pozemků, který nereflektoval zásadu materiální publicity v katastru nemovitostí, svojí nedůsledností zavinil, že se státním podnikem MILNEA nebylo jednáno jako s vlastníkem pozemků, resp. s účastníkem řízení. Všechna správní řízení byla správními orgány ukončena před termínem záznamu nového nabyvatele pozemků na list vlastnictví.
12. Problematikou ochrany opomenutého účastníka správního řízení, vedeného podle dřívější právní úpravy podle zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007-118). Podle tohoto rozhodnutí existují dvě skupiny skutečně nebo zdánlivě opomenutých účastníků: „*ti, které za opomenuté správní orgán sám považuje, a ti, jejichž účastenství správní orgán popírá.* (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007-118, bod 39). I v dané věci lze aplikovat závěry z tohoto rozhodnutí, uvedené v bodu 60, podle něhož „*[z]práva nelze dovodit, že účinky rozhodnutí vydaného veřejnou mocí (a tedy vznik subjektivních práv a povinností) mohou jen pouhým během času nastat vůči tomu, kdo v rozporu se zákonem nemohl vykonávat práva účastníka řízení, v němž takové rozhodnutí bylo vydáno, neznal obsah rozhodnutí,*

nemohl se procesu účastnit, a nemohl se proti jeho vydání bránit prostředky, které mu procesní předpis umožňuje. Nelze dovodit ani to, že nesprávné vyznačení právní moci na rozhodnutí za situace, kdy některému účastníkovi rozhodnutí nebylo oznámeno, může mít pro takového účastníka fatální důsledky jen proto, že od nesprávného vyznačení správní moci uběhla dlouhá doba. Zároveň však je zde v této souvislosti pro případ, že se skutečně jedná o opomenutého účastníka správního řízení, uvedeno: „[a] naopak: nelze na újmu ostatních účastníků řízení zvrátit právní moc rozhodnutí jen proto, že některému (opomenutému) účastníkovi nebylo rozhodnutí řádně formálně oznámeno (doručeno), jestliže přitom takový účastník obsah rozhodnutí znal buď fakticky (např. pošta vydala zásilku s rozhodnutím nesprávnému sousedovi, rozhodnutí nebylo doručeno do vlastních rukou) nebo proto, že si takovou vědomost zjednal z jiného zdroje (např. od jiného účastníka řízení, který mu předal kopii rozhodnutí, s rozhodnutím se seznámil v jiné věci, nahlížení do spisu v pozdější době atd.).“ Zároveň totiž platí, že: „[v] takovém případě nastává fikce oznámení, a od ní se odvíjí běh lhůt stejně tak, jako by došlo k oznámení řádnému. K tomu je však zapotřebí, aby toto faktické „oznámení“ mělo pro opomenutého účastníka řízení zásadně stejnou informační hodnotu jako oznámení řádně procesně učiněné; je přirozeně zapotřebí - neboť tu chybí obvyklý průkaz doručení (doručenka) - ustavit okamžik faktického oznámení co nejspolehlivěji; v praxi pak zřejmě tak, že bude určen nejpozdější den, ve kterém opomenutý účastník nabyl potřebné vědomosti; pochybnost tu prospívá tomu, kdo byl opomenut.“

13. Dále je v posledně citovaném rozsudku uvedeno: „[n]ebude tedy na místě favorizovat účastníka, který ač prokazatelně a v dostatečném rozsahu věděl, že se mu stala újma na právech vydáním rozhodnutí v řízení, v němž byl opomenut – proti tomu včas nezasáhl (z liknavosti, z důvodu spekulací, pro zamýšlenou budoucí šikanu třetích osob) nebo prostě proto, že se zásahem do svých vlastních práv původně souhlasil (má tu místo zásada klasické římské jurisprudence *volenti non fit iniuria* neboli „svolnému se neděje bezpráví“). Jestliže výše zmíněné závěry platí v případě opomenutého účastníka řízení, tak tím spíše platí pro jeho právního nástupce. Žalobce nabyl zmíněné pozemky v dražbě dne 31. 5. 2005 a byl obeznámen se všemi povolenými a schválenými stavbami na dotčených pozemcích v rámci zmíněné dražby, což ani žalobce v žalobě nepopírá. V takovém případě je přinejmenším s podivem, že se teprve v roce 2019 (podáno odvolání) domáhá svého účastenství ve zmíněných řízeních z let 1997, 1999 a 2000, když měl možnost seznámit se s právním stavem týkajícím se účastenství svých právních předchůdců v předmětných řízeních v roce 2005. To však ničeho nenamítal a „najednou z ničeho nic“, 14 let po nabytí vlastnictví, se domáhá svého účastenství z důvodu právního nástupnictví a pochybení správního orgánu při doručování zmíněných rozhodnutí.
14. Krajský soud se zcela ztotožnil s nosným důvodem posouzení věci žalovaným, totiž že státnímu podniku MILNEA a stejně tak žalobci byla existence staveb na pozemcích dobře známa, neboť jsou uvedeny v dražební vyhlášce ze dne 19. 5. 2005 pod bodem č. 3. Zároveň zde bylo výslovné upozornění, že se na dotčených pozemcích nachází stavba cizího vlastníka. Státní podnik MILNEA měl přitom od roku 2002, kdy podal návrh na zápis vlastnictví do katastru nemovitostí, účinnou možnost se proti vydaným rozhodnutím bránit. Tuto možnost však nevyužil.

15. Krajský soud je přesvědčen o tom, že v daném případě je třeba poskytnout ochranu stavebníkovi, který nabytí práva v dobré víře v zákonnost a věcnou správnost vydaných rozhodnutí, když k zásahu do vlastnického práva došlo před více jak 18 lety, a to zejména z toho důvodu, že především právní předchůdce žalobce nebyl (a je nepodstatné, že jeho právní předchůdci a nikoliv on sám) svých práv dostatečně dbalý a neuplatnil je v časové souvislosti s předmětným zásahem, ačkoliv tak při bdělosti, kterou lze od každého vlastníka vyžadovat, učinit mohl (shodně usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2011, sp. zn. II. ÚS 2023/10-1). V dané věci nadto, jak již uvedeno, žalobce vyčkával 14 let s hájením svého práva, ač mu právní stav staveb umístěných na dotčených pozemcích v jeho vlastnictví byl prokazatelně znám již v roce 2005.
16. Krajský soud se opírá právě o výše citované usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2011, sp. zn. II. ÚS 2023/10-1, v němž byla projednávána obdobná věc. Výše zmíněným usnesením Ústavního soudu byla odmítnuta ústavní stížnost proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2010, č. j. 2 As 20/2010-57, přičemž v této věci stěžovatel rovněž jako v projednávané věci namítal, že nebylo právním předchůdcům žalobce doručeno stavební povolení. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku ze dne 30. 4. 2010, č. j. 2 As 20/2010-57 zdůraznil citovaný závěr rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu uvedený v rozsudku ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007-126, bod 49, podle něhož není namístě favorizovat účastníka, který – ačkoliv prokazatelně a v dostatečném rozsahu věděl, že se mu stala újma na právech vydáním rozhodnutí v řízení, v němž byl opomenut – proti tomu včas nezasáhl. V tomto, projednávané věci obdobném případě, soud zdůraznil, že: „*stěžovatel koupil předmětný pozemek s vědomím, že se na něm nachází stavba a nemůže proto tvrdit, že o ní nevěděl (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2010, č. j. 2 As 20/2010-57, bod 28).*“
17. V projednávané věci se tedy jedná o obdobný případ, kdy žalobce nebyl a ani teoreticky nemohl být účastníkem řízení, která byla ukončena v době, kdy žalobce ještě nebyl vlastníkem zmíněných pozemků. Při nabytí předmětných pozemků v dražbě, tedy nejpozději ode dne 31. 5. 2005, byl žalobce nutně obeznámen o všech povolených a zkolaudovaných stavbách na předmětných pozemcích. Je proto třeba chránit stavebníka, který jednal v dobré víře v regulérnost vydaných zmíněných povolení (obdobně rovněž nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 12. 2004, sp. zn. IV. ÚS 430/04). Je třeba také přihlídnout ke skutečnosti, že žalobce nebyl a ani neměl být účastníkem řízení a pokud měl nějaké námitky z hlediska nabytí právní moci rozhodnutí, tak měl a mohl tyto námitky uplatnit při koupi pozemků v dražbě. Právní předchůdce žalobce, ale ani žalobce sám, a to po řadu let (od roku 2005 do roku 2019), však neprojevovali nesouhlas s postupem správního orgánu v dané věci, tedy ze strany žalobce se vedle vědomosti o koupi pozemků, na nichž je zkolaudována stavba, jednalo o liknavost, tedy v jeho případě je namístě uplatnit již zmíněnou klasickou římskou zásadu *volenti non fit iniuria*, neboli „*svolnému se neděje bezpráví*“.
18. Vzhledem ke všem shora uvedeným důvodům soud vyhodnotil žalobu jako nedůvodnou, proto ji zamítl (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).
19. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když neúspěšný žalobce neměl právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému krajský soud

náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu nevznikly žádné náklady řízení, které by přesahovaly rozsah jeho běžné úřední činnosti. Pro úplnost soud dodává, že osobě zúčastněné na řízení - Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s. - právo na náhradu nákladů soudního řízení nevzniklo (§ 60 odst. 5 s.ř.s., *a contrarium*).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice dne 25. října 2021

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu